

Christoffer Fritz Jacobsson

Humoristiska Piller att taga på Julgröten, eller
Julklappar till alla, Höga som Låga; af Jeremias
Lunkentus

Stockholm, Tryckt hos Henrik G. Nordström, 1832.

Information om upphovsrätt för detta verk, samt upplysningar om ur vilket bibliotek eller ur vilken samling det avfotograferade exemplaret är hämtat, finns hos Litteraturbanken:
<https://lb.se/författare/JacobssonCF/titlar/HumoristiskaPiller/faksimil?om-boken>

Hämtad från Litteraturbanken.se:

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb1896243-faksimil>

JACOBSON Chr. Fr.
Hamburgische p. all.

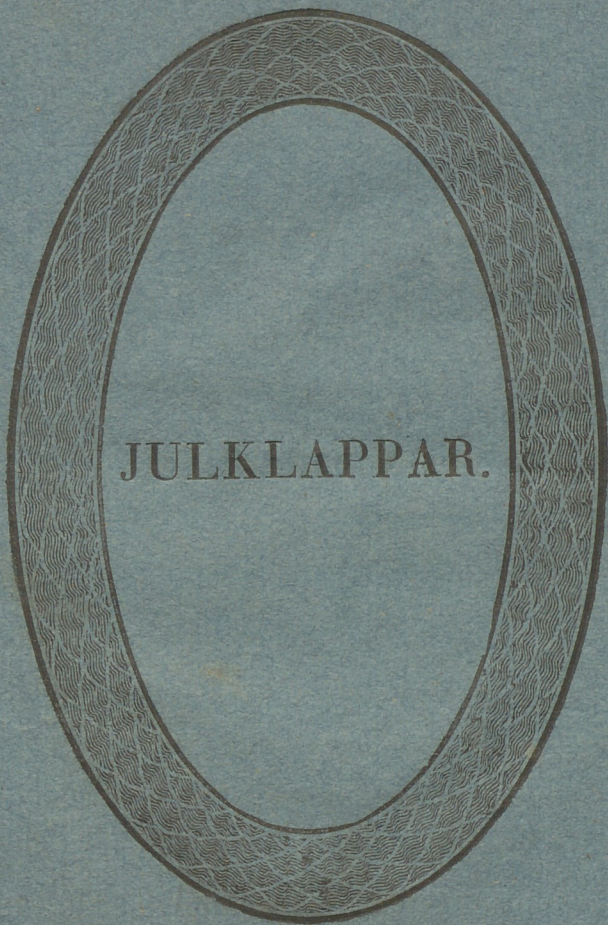
Pitt L.
(Pitt)

Stiller
1852

Int. S. 20 Dec. 1832

1832 *Vitt. Jan*
(1832)

JULKLAPPAR.

1832

Humoristiska Piller

att taga på Julgröten,

eller

JULKLAPPAR

till

alla, Höga som Låga;

af

Jeremias Lunkenus.

= Chr. Fr. Jacobson.

”Jag som en̄ ann åt svaghet skattar,
Och då jag högt åt andra skrattar
Jag åt mig sjelf i tysthet ler.”

Kellgren.

STOCKHOLM,
Tryckt hos Henrik G. Nordström,
1832.

Humoristiska Piller

att taga på Jungfröns

eller

JULKAPPA

III

alla Höga som Ägga

Resemans Kunnighet

Jag som en ann de tröskel skilja
Och de jag högt de andra skilja
Jag de mig själv i tygsked för
Holländ

STOCKHOLM
Tryckt hos Henrik O. Nordström

Om jag vore rik och pengar hade,
Blefvo alla visst till Julen glade;
Hvar och en af mig fick sin atrapp,
Hvar en fick sin *gåfva* och sin *klapp*.

Alla nipperbodas straxt jag tömde,
Och juv'lerarne ej heller glömde,
Blott jag slapp att handla med det par,
Som af skepp förr i besittning var.

Skor och stöflar, snus och konfekturer,
Bullar, ordnar, smink, karikaturer,
Plymer, masker, pipor, glas och krus;
Allt jag köpte och gaf bort burdus.

Köpte allt hvad unga snillen skrefvo,
Så att strutarne snart rara blefvo; —
Af hvad rimmadt och orimligt var,
Ej ett enda exemplar blef kvar.

Ja, i *Aftonbladet* visst de skrefvo,
Huru bodarne bums öde blefvo;
Ty jag handlade hvarenda bit; —
Och kontant, der jag ej fick kredit.

Ibland alla, så väl små som höga
Skulle klappar såsom Manna snöga,
Och jag gaf hvar qvinna, hvarje man
Allt hvad nyttigast jag för dem fann.

Kartan *) skulle jag *vår Granne* skänka,
Be Despoten hädanefter tänka
På allt blod och hvarje tår, som rann,
För att vidga ut de Slavers land.

*) *Kartan* öfver Norra jordhalfvan.

Be, att han ej mera skulle glömma,
Att en *efterverld* skall honom dömma,
Och att sist inför den Högstes thron
Ingen skillnad göres på *person*.

Men *Lackvurmen* bryr min stackarsbjerna;
Honom gäfve jag en julklapp gerna; —
Nå hvad då? — — Jag får fundera på,
Att jag något passande kan få:

Jo, en tårpil ifrån hjeltegrafven
Uppå klippan uti Söderhafven!
Såsom barn af riset, Han då visst
Skrämd och varnad blefve af hvar qvist.

Sir John Bull visst fick en porter-tunna,
”*Andra handel, grogg och portvin unna;*
Ja, en Beef åt andra vare ut!”
Skrefve jag med kol på tunnans sprund.

A la glace, den bästa Berends lagar,
Finge Franken: "efter Julidagar
Tarfvas svalka åt hans heta blod,
Köld i handling, sansning åt hans mod."

Gamle *Fritz'es* *) samteliga skrifter,
Med beskrifning uppå hans bedrifter,
Och porträtt, hur han uppå sitt vis
Utur egen ficka tog sin pris,

Åt Herr *Tertius* **) straxt jag skulle sända,
Förr'n censuren fick hans ord förändra,
Och en flaska fylld med ynglingsblod,
Och en sten från *Körners* minnesstod.

Wilhelm har Genever nog att dricka, —
Stackars gubben, som nu tycks fått hicka! —
Honom gåfve jag ett pund spanskt snus,
Att han nöse bort sitt dumboms rus,

*) Fredrik II af Preussen. **) Tertius, den Tredje.

Mickel Tosing vill jag ock betänka,
Honom vill ett lifgeding jag skänka,
På Museum, i en gallrad bur,
Den han aldrig mera slippe ur.

Signor Landlös finge Themissvärdet;
Med devis: "Besinna, folket är det
Som du skydda skall, om thron du får,
Att ej såsom sist för dig det går."

Sådan Bulla, som till Jul vi baka,
Skulle säkert *St. Gregor'* ock smaka,
Fastän han just icke medge lär,
Att den bättre än *Konklavens* är.

Holger Dansk en krans jag vill förära
Utaf ek, att ikring hjessan bära;
Men han re'n den fått af tacksam Nord,
Hell Dig, Baldur uppå fridsäll jord!

Skrymtarn *Max* jag skulle Bibeln gifva
Och med guld på pärmen ståtligt skrifva:
"Ej dess ord blott på din tunga för,
Som den bjuder handla, lef och gör."

Åt *Hans Excellens* jag gaf en kaka
Utaf bark, som Lapparne nu baka,
Att han tänke vid hvar kräslig rätt:
"Är min torpare som jag ock mätt?"

Hofmarskalken med de hvita håren,
Som därför just icke hör till fåren,
Jag till Julklapp *Don Juan* visst gaf,
Att han deri sjelf sig spegle af.

Hofbetjenten, som bär gyllne nyckel,
Som man spökat ut med bjefs och gyckel,
Af mig fick en likbår med devis:
"Tänk på döden, Ställe, och blif vis."

Generalen, som än krut ej luktat,
Men dess tapprare rekryter tuktat,
Fick en hedersvärja utaf mig,
Utan klinga, — för att pryda sig.

Öfversten, som ej mer på paraden,
Kommendera kan den blåa raden,
Fick af mig ackord straxt till ett *Län*,
Att som *Höfding* glad han droge hän.

Lösa vador skänkte jag *Kaptenen*,
Att försköna smala hjeltebenen;
Att han uppå nästa nyårsbal
Trängde ut hvar omartialske rival.

Fendriken, som är så käck och tapper,
Gåfve jag fem böcker Holländskt papper,
Att begagna till de kärleksbref,
Som han till sin förmans hustruskräf.

Hvar *Kornett* af mig fick bläck och penna; —
De, som krigarlynnat noga känna,
Påstå att *Reyerser* ock ibland
Fabriceras af en tapper hand.

Invaliden, som sig ej kan röra,
Och ej svärd, ej penna mera föra,
Finge blott af mig ett tomt skatull, —
Att som *Tullnär* deri samla gull.

Bomull finge *Herrar Auditörer*,
Ty en hvar, som *Protokoller* förer,
Skrifver bäst, när icke allt han hör, —
Parters gräl koncepterne blott stör.

Proviandtören finge *magaziner*
Att förvara bröd och *Svenska viner*,
Och ett läs, att ingen tog bort
Hvad han samlat ut af rätt och tort.

Jemväl finge han af mig en wante,
Med devis: "Liksom vår Salig Svante,
Så din wante lägge du öck på
Allt hvad du kan komma åt och nå."

Hvar *Korpral* en dugtig påk jag skänkte,
När Soldaterne hans ära kränkte,
Såsom *Moses* förr på klippan, han
Skulle slå tills blodet af dem rann!

Och *Soldaten* fick af mig en kanna
Brännvin, att sin tappra barm bemanna;
När befalld han blef till *hurrarop*,
Skulle han sig muntra med lett stop.

Åt *Rekryterne* jag gaf en hacka;
När de arme togo *Kronans* jacka,
Visste de ej hvad de veta nu,
Sen de lärt sig räkna ett och tu.

Åt *Apollos Aderton Drabanter*

Ger jag inga qvartband och folianter; —

Att studera ha de ej mer rast, —

”*En pension kan ledig bli i hast!*”

Nå, jag ger dem då ett stort register

Uppå Stiftens förmåner och brister, —

Och uppå hvar tjenst med duktig lön; —

Den lektyren kalla de visst *skön!*

Och en trolltub vill jag dem ock skicka,

Att de genom papper't kunna blicka,

Och se namnen, för att med räsön

Efter *rang* belöna hvar person.

Professorerne, de höge, lärde,

Få blott gåfvor utaf ringa värde;

Mängden af dem har ju Pastorat,

Hoc est: sorglöst bostud, drick och mat.

Mutius, jag ger dig ingen hacka,
Så'n man ger att för examen tacka;
Ty jag aldrig ett diplom vill ha,
Om *par grace* jag skall Examen ta.

Domar-Reglorne jag åt dig skickar,
Att om någon gång du i dem blickar,
Du då läre att en rättvis man
Ej af *guld* och *börd* förblindas kan.

Dig, *Markolf*, som forntids-språken tyder,
Men knappt vet hur modersmålet lyder,
Dig jag gifver *Fin'mans lilla bok* *), —
Ack, studera den, du lärde tok!

Du, som drömmer om ditt stjerne-rike,
Men knappt skiljer landsväg ifrån dike,
Dig jag ger en lykta och ett ljus; —
Famla då ej mer i eget hus!

*) Bokstafs-, Stafvelse-, Ord- och Renläsnings-Bok af
C. O. Fineman. Stockh. Nordstedt & Söner 1829.

Han, som forntids fraser sammanlimmar,
Och på Furstens namnsdag romerskt rimmar,
Någon vishets-stjerna af mig får,
Re'n han väntat den i många år.

Eselström, dig gäfvde jag den lära:
"Sidenhättan bör med sans man bära; —
Nöten dömmes icke efter skal,
Hjernan icke efter federal."

Och åt alla *Konsistorialer*,
Som sig muntra än vid punsch-pokaler,
Skänkte jag Herr Owens nycktra tal
Och en Nykterhets-föreningssal.

Åt *Studenterna* jag ville gifva
Hackor, att de skulle mangrant blifva
Friade från allt skoflickarknot,
Ifrån skräddargny och krögerhot.

Och jag skulle dem också traktera
Med en beskus, porter och Madera; —
Ty när själen får sitt ljus, sin glans,
Bör ock kroppen ha sin vård, sin ans.

På *Poëten* vill en stund jag tänka,
Honom bör kontanter jag ej skänka,
Ty *Räntmästare* han sällan är,
Subtraktionen mest han öfva plär.

Esaias får af mig en krona,
Främst bland skalder bör den *idle* throna;
Sångens spira, sångens pris är hans,
Hans är ryktets, ärans minneskrans.

Rosbuketten från *Apollo-lunden*
Utaf *Gracer*, *Amuretter* bunden,
Amadeus, dig jag gifver den,
Dina "*Blommor*," herrligt blomstra än!

Selmas Skald! dig vill jag lagerkröna,
Ack, men kunna lagrar dig väl löna? —
Nej! din lön är att hvart känsligt bröst
Älskar *Din* liksom en *Engels* röst.

Näktergalen, uti Arnodalen,
Som med trånad sjunger kärleksqvalen,
Bernhard! honom gifver jag åt dig,
Som din afbild sväfvar han för mig.

Wadman, dig jag gifver Bacchi safter,
Utur drufvan hämtar snillet krafter; —
Såsom *Fredman* glad pokalen töm,
Såsom han le åt vår lefnads dröm.

Assar, dig jag endast ger en skrapa:
"Icke längre var de storas apa;
Rimma icke mer vid hvarje fest,
För att gratis bli en högtidsgäst."

Rudan

Rudan, såsom *Tysk*, ikring Parnassen
Summit, för att undgå granskar-tassen;
Var försigtig, fjällas kan ditt skinn,
Lätt i garnet kan du komma in.

Hör, det råd vill jag dig därför gifva,
Att ditt namn bredvid de stora skrifva, *)
Kanske någon Symamsell då tror,
Rudan är som *Heljeflundran* stor.

August finge utaf mig en siska,
Som om hopp och kärlek skulle hviska;
Just som han, hon sjunge i sin al,
Härmande Hesperiens näktergal.

Åt Herr *PAW* jag vill en handske gifva,
Att hans *hand* **) mot frost må skyddad blifva;
Och åt *Tålamodets Skald* jag ger
Skaldens morgonbön utaf Tegnér.

2

*) Se t. ex. på Ups. Litter. Förenings Antecknings-lista
för Resp. medarbetare.

**) Se Sv. Akadem. Handl. för år 1796, 4 Del. pag. 6.

Åt *dramatiserande Baron*en,
Som förr skötte hästen och patronen,
Gafve jag en fotblack, skref derpå:
”Låt din Sångmö jemt med sådan gå.”

Euphrosyne får en Saarons lilja,
Ren som den, som oskuldsenglars vilja,
Hennes sång och eolsharpa är; —
Hjertat hon på tonens vinge bär.

Dorothea vill jag välment gifva,
Först det råd att aldrig vers mer skriva,
Se'n en speta, nålbok, knappnål, sax,
Båge, sprättnif, märktråd, pryl och vax.

Gerdas Skald, dig ger jag blott en läxa,
Ty jag vana har att evigt käxa:
”Gif ej åt din Pegasus blott fart,
När du slyga vill, bestäm först — hvart.

"Läs naturen, läs i menskans hjerta,
Gör bekantskap med dess fröjd och smärta,
Och lägg tygel se'n på din Pegas, —
Säkert får din lyra då ock grace."

Och åt Er, *J surrande Poëter*,
J som ägen rimslut, ord och meter,
Skänker jag en tanke, lånad från
Schiller, Byron eller Andersson *).

Hvad skall nu för *Store Pelle* vanka? —
Toni, orig'nal af *Signor Blanka*,
Med devis: "O, håll vår svenska scen
Ifrån plagiater, fri och ren."

Gerna skulle jag till Indien draga,
Om man der blott kunde lifssaft laga;
Ack, och medan *Lasse* lefver än,
Uti *Konstens* namn, han finge den.

*) *Andersson*, en af de lyckligaste bland Danmarks nu-
tida Skalder, som likväl mera utmärker sig för idé-
ernas rikedom än formens pragt och sirlighet.

Schillers Lei'ster, dig jag Talma gifver,
Och med guld jag under bilden skrifver:
"Se din bild i honom, — så en dag
Svea hyllar dina anletsdrag!"

Den som sjunger får af mig ej klara —
Nej, en äggtoddi det måste vara! —
Spiritus förvarar ingen röst,
Ägg och socker gagnar sångarns bröst.

Åt Herr *Sven* en gubberôl jag gifver,
Mästerligt den exequerad blifver,
Men om Direktör jag blir en gång,
Får han aldrig delta uti sång.

Mamsell *Kloris* har nog kurtisörer,
Excellencer, Grefvar, Bankrottörer,
Derför hon en sparbössa blott får,
Med devis: "Du äldre blir hvar år!"

Ochen sippkrans skänkte jag *Fru Fager* —
Åt *Fru Näktergal* jag gaf en lager,
Och en mask jag skänkte *Mamsell Ful*,
En planchett och snörlif åt *Fru Drul*.

Åt den *Älskvärda*, som, i Baletter,
Vadorne för spejarns blick framsätter,
Gaf jag en och annan kurtisör,
Att hon hugnas med *kontant* dusör.

Jag ej gerna ville glömma heller
Någon *Nymf*, som uti Kören gnäller; —
Nej, om hon ej vore allt för ful,
Blef hon klappad ock af mig till Jul.

Då jag nu re'n en gång är på stället,
Bör jag tänka också på Kapellet,
Uppå *Musikus* och *Musikant*,
Uppå *Bas*, på *Alt*, och på *Diskant*.

Mästaren ett ur jag ville gifva,
Att han mera ackurat må blifva,
Samt derjemte ett glasögonpar,
För att se när folket samladt var,

Och ej spel, ej allmänhet förglömde,
När sitt glas hos *Bruder Pol* han tömde,
Utan heldre, vid sin partityr,
Hade thé och vin och konfektyr.

Och åt alla andra i Kapellet
Lönförhöjning gáfve jag på stället,
Blott ej åt *Pagianins Elev*,
Honom jag till *Pukan* genast dref.

Nu till *Op'rakällarn* jag vill vandra,
Ta en sup der, likså väl som andra,
Och till Julklapp Källaren skall få
Bränvinsglas, som något mer förslå.

Rastenhof, der trifs jag ganska gerna,
Genom fönstret skönjas kan hvar tärna,
Som så kärleksvarm på bryggan går, —
Rastenhof en tubus af mig får.

Och åt *Dufvan* vidgades lokalen,
Mer utrymme gafs åt Källarsalen;
Och, helt visst, den likväl mången gång
Blef, för gästers mängd, ändå väl trång.

Norges Vapen, *Riga* och *Kometen*,
Lybeck, *Kronan*, *Freden* och *Planeten*,
Finge *Bellmans* bild, af *Salmsson* gjord,
Fredman ej bör glömmas i vår Nord!

Stjernan, *Rimmar'n*, *Äppet*, *Bachi Vapen*,
Och åt alla andra Källarskapen,
Gaf en Kypare jag snäll och flink,
Som förstod hvar Bacchanalisk vink.

Och åt *Värdshusen*, de granna, rara,
Der små älskarinnor pläga vara,
Gaf jag en och annan Ganymed,
Efter engelsk och parisisk sed,

Åt *Lanternan* Adelsbref jag skrefve,
Den från *Krog* till *Värdshus* upphöjd blefve;
Och till *Osbecken* en fri entré
Åt hvar älskogsdank jag skulle ge.

Man på *Källarne* omtalas hörer
Tidningarne och dess *Redaktörer*,
Derför jag åt dem nu julklapp ger,
Såsom de förtjena, och ej mer. —

Aftonblad jag dig en lampa gifver,
Att du *ljus*, och svärtan uppmjukt blifver,
Du får ock Herr *Argi* Nekrolog, —
”*Mins*, som du, han förr i smöret låg!”

Jätte *Goliat*, bland Stockholms Bladen,
Var försigtig, — dvärjarne i staden
Äro farliga, en *David* ock
Dväljas kan i deras stora flock.

Och Alm'nackan jag åt *Munter* gifver,
Ut i den helt prydeligt jag skrifver:
"Hvarje vecka sina dagar har,
Derför ej på *Dina Numror* spar."

Åt *Pro Patria* jag Orden gifver, —
Ja, en man med sådan nit och ifver,
Och med sådan hållning, aire och ton,
Visst i Ryssland fick Dekoration.

Heimdal, som snart myllas ner i jorden,
Får en grafsten med de minnes-orden:
"Ingen hund begrafven ligger här,
Nej, ett snillefoster det blott är."

Dagligt Allehanda får en skramla,
För att prenum'ranter kring sig samla,
Och ett bränvinskrus, att det, härnäst,
Värdigt fira må vår *Bellmans* fest.

Åt *Journalen* skall pension jag gifva,
Att han icke mer så *fritt* må skrifva,
Utan, så i ämne som i ton,
Foga sig helt efter min person.

Argus värjer sig med pennan sällan,
Honom gifver jag alltså flugsmällan,
Mot spyflugor. — På dess lärda skrof
Mången geting stack, — men *Argus* sof;

Och åt honom jag lorgnetter skänker; —
Hvartill då?—Herr Hundraögd visst tänker—
Jo, hans blick nu blifvit allt för skum,
Och hans penna mer än förut d — —

Mormors kjortel, som jag har fått ärfva,
Skänker jag åt vördiga *Minerva*;
Någon Kronans säd hon ock skall få,
Slottets kaffesump se'n, för att spå.

Stockholms Posten vill jag *Toni* skänka,
Utaf *Körner*, såsom hvar kan tänka,
Och derjemte någon prenum'rant,
Att han ock förtjena må en slant.

Jag åt *Granskar'n* ger *Diog'nes* tunna,
Att han der, i allt sköns mak, må kunna
Reflektera öfver *Pål* och *Pär*,
Öfver hvad som varit, blir och är.

Åt *Hofjunkarne*, de ljusa båda,
Som anfektas utaf skrifvarklåda,
Gåfve jag en gnista af geni,
För att späcka deras skribleri.

Stockholms Tidning fick ock pepparkaka; —
Visst den *Verklige* hon skulle smaka,
Om hon komme från ett Grefligt bord,
Hvarpå öfverflöd är i vår Nord.

Veckobladet fick en svartmen'd kista,
Och på Svenska blad en säker lista;
Ty ostridligt af en plagiat,
Lättast fyllas kan ett slikt plakat.

Men Tidningarne omförmåla,
Att snart vi *Riksdag* åter få,
Att snart, som förr, man börjar gråla,
Med föga resultat ändå.

Och *Värddar, Krögare, Traktörer,*
De fågna sig deråt min sann;
Ty hvarje *Riksdagsman* förstörer
Ju här så mycket mynt, han kan.

Renskrifvarne sig också fröjda;
Ja, nu blir deras period,
Snart taga de sin sup så nöjda,
Som *Klerici* vid en synod.

Och *Redaktörerne* nu mysa,
Hur lätt blir hvarje spalt ej full? —
Snart deras *ljus* och *dankar* lysa,
För *Folkets* eller *Kronans* gull.

Hvar *Jungfru* anar re'n sin lycka,
Att, skild från hem och barn och *Fru,*
En *Riksdagsman* skall henne trycka,
Som fordom, till sitt hjerta nu.

Och *Moses* gläds åt sina ränter,
En Riksdag tarfvar mycket guld; —
Med ymnigt ökade procenter
Snart ökas Grefvens stora skuld.

Och *Distlato*ren spekulerar,
Att Bränvin stiga skall i pris; —
En *Bondklubb* mycket konsumerar,
Till Svenska nykterhetens pris.

Juv'lerarne re'n stjernor göra,
Snart såd'na tarfvas i reserv; —
Snart får om *Stjernfall* man väl höra,
Och om *befordran*, *Riksdagsvärf*.

Hur' mången hoppas nu att finna
Sin *brödbit*? ack, hur mången tror,
Att alla hinder öfvervinna,
Och blifva *mäktig*, *rik* och *stor*??

Jo, alla nu på Riksdag tänka,
Och jag då icke glömma får,
Åt *Rikets Pelare* att skänka
De Julegåfvor, jag förmår.

När Opponenterna förfära
Sin *Landtmarskalk*; — hans sorg, hans ve —
Jag skulle lindra, på min ära,
Och honom *Hüons trollhorn* ge *).

Det vore roligt då, att skåda
Hur' *Henrik* gjorde sina pas,
Och *Georg* sedan, — hur de båda
Sin lilla *polska* skulle ta.

Af *Hüon* köptes *Underbägarn* **),
Och gafs åt *Calle Frihetsvän*,
Men fruktar jag, när han blir ägarn,
Att han ej vågar pröfva den.

*) Se Wielands *Oberon*, 2:a Sång. 48.

***) *Oberon* II, 50.

Hvar *Taleman* jag gaf dukater,
Att bland de sina dela ut,
Och Ordensstjerner, för mandater,
Åt dem som hållit snällt sin — — —

Hvar *Grefve* bad jag icke våga,
att egenmäktigt rösta på; —
Nej, min *Kansler* han skulle fråga,
Och först af honom tillstånd få.

Och, om *Patrons-rätt* blott jag hade,
Hvar *Munk* fick bättre pastorat;
Och den sig mest för mig utlade,
Se'n smaka finge Biskopsmat.

Jag öfver *Bönderne*, de arma,
Som sakna såfvel, öl och bröd,
Förståndigt skulle mig förbarma,
För att i dem få än mer stöd.

Åt *Anders* räck's en munnagiga,
Att stämma upp sin knallar'trall; —
Om Svea skall för honom niga,
Jemt instrumentet *brumma* skall.

Och *Farbror Gösta* uti *buren*,
Och Kusin *Henrik* i sitt slott,
De få nu *Horn*, att stänga muren,
Som jemt för dem i vägen stått.

Åt *Prosten* jag ett munlås gifver,
Ja, han tyck's re'n ha skrikit nog;
Ty Biskop han med tiden blifver,
Om nu han handla vill med fog.

Åt *Riksdagsmännen* för *Kanalen*,
Jag genast tillskott gifva vill; —
Jag tacka bör för fêten, balen,
Som patriotiskt de ställt till.

Men nu jag ej vill mera gifva
Åt Riksdagsmännen; — nog de få
Om nya *skatter* de utskrifva,
Och in på *lönförhöjning* gå.

Nu rikets tjenare betänkas,
De böra af mig något få; —
Men jag är rädd, att, hur' det jänkas,
De icke nöjda bli ändå.

Min goda vilja de ej skatta;
Hvar gåfva visst för ringa är, —
I andanom de åt mig skratta,
Då jag en *klapp* åt dem förär;

"Men viljan gifver gåfvan värde,"
Så sade gamla Tant åt mig,
Då hon en örfil mig förärde,
Och gnälde: *"pojke, lyd och tig!"*

Herr Gösta får representera
Han lefva får i sus och dus,
Och Parasiterne servera,
Och alltid hafva fulla krus.

Han måste veta allt, som händer
I hvarje vinkel, hvarje vrå,
Och jemt plombera *) Rikets tänder
Så att hans guld ej kan förslå.

Åt honom jag därför vill gifva
Ett med dukater fylldt schatull,
Och utanpå hans julklapp skrifva:
"Förståndigt nyttja nu ditt gull!"

"Gif ej åt smickrets fala söner
Din ynnest och bevågenhet; —
Sök, hvarest duglighet du röner,
Och hvar du finner redlighet!"

*) Numera plomberas mest med guld, hvilket man funnit vida ändamålsenligare, än det förut använda blyet.

Jag Themis' vågskål *Alt*far gifver,
Och jemväl ett glasögonpar,
Att han, hvars öga skumt nu blifver,
Kan se när skålen jemvigt har.

Hvar *President* bör *Kock* föräras,
Som laga kan *Lukullisk* *) mat,
Att *Taffelpen'garne* förtäras,
Och något till, på *extra stat*.

Jag hvarje *Stat-Råd* snus vill skicka
Och dosa med, som skall förslå,
Att de sig kunna vederqvicka,
Om de ej nog vid *Riksdan* få.

Åt *Ja-Sekttern* jag sand blott gifver,
Den ganska nyttig är att få,
För den, som plumpar när han skrifver,—
Och att i andras ögon slå.

*) *Lucullus*, Roms största Gourmand och slösare.

Stallmästar' Omnis får den lära, —

"O blif förständig nästa år,

Och tänk då, för din egen ära,

Hvad godt att göra du förmår!"

"Tro ej, att blott på hästrygg snillet

Framspirar, och att Statens värf

Beklädas bör af Ryttargillet; —

Hör sanningen, fast den är kärf,"

"Ja, vet, att storhet finn's i dalen,

Att redlighet i hyddan gror; —

Och att, ej genom ättartalen,

Man blifver ädel eller stor."

Von Furstencreutz jag ej kan glömma,

Jag honom Schröderheim vill ge;

Ty han för presterne tyck's ömma,

Och honom älska äfven de.

Åt *Grefven* gifs en räkenstafla,
Ty han en hemlig kassa har;
Allt hvad som kapitalen afla
Han teckne upp, — och hvad han spar.

Hvar *Tullnär* jag Konserver skänker,
Att han ej blifve solblind mer,
När guldets mot hans öga blänker,
Och Kolaren mot honom ler.

Polisen får jag ej förglömma,
Jag honom Heimdals *) krafter ger,
Då kan han utan vittnen dömma,
När sjelf han allting hör och ser.

*) Icke *Herr R-t's*, utan *Eddans*, hvilken hörde gräset växa, och kunde se på hundrade miles afstånd. — O, hvilket herrligt spionsämne! — Huru månet despottiskt hof skulle ej önska sig en slik *Trotjenare*, hvarigenom så mycken visshet kunde vinnas, och så många Banko-Treor besparas!

Egyptiskt mörker vill jag göra,
I *Themis'* små och stora hus,
Att *Gubbarne* blott kunna höra,
Men icke *se*, en gång vid ljus; —

Att blott de saken känna lära,
De veta få, att Pål och Pär
Som parter mot hvarannan kära,
Och hvarom tvistefrågan är ;

Men ej hvad tvistemännen heta,
Ty *Themis* skiljer ej person ; —
De ej af mig en gång få veta
Om någon part har dek'ration ; —

Kanske att någon *Bonde* blefve
Då frikänd från det stora brott,
Att hafva piskat upp en *Grefve*,
Af hvilken första hugg han fått.

Kanske att någon *Borgar'dotter*,
Som narrad blef af en *Baron*,
Då dela fick hans Kille-potter,
Och seqvestrera hans person,

Ej *Tjenstemän* mer bry min hjärna,
På andra jag ock tänka får, —
Dem jag nu glömt, jag gifver gerna
En gåfva på det nya år.

För *Rikets Fruar* blifver jag förlägen,
All grannlåt hafva de den *extra vägen*,
Från *Pekin, London, Petersburg, Paris*; —
Vår Svenska tarflighet till lof och pris.

I deras hår ses *Indiens* perlor stråla,
Med *Japas* smink de kindens rosor måla,
Hvar åder sväller upp med *Preusiskt* blått,
Och Supplementer från *Paris* de fått.

I *Holländskt* linne svepa de behagen,
I *Ryska* speglar skådas anletsdragen,
I *Kölner-vatten* sköljes deras hy;
Med *Nürnberg's* flor de svepas i en sky,

Ifrån *Levanten* komma deras shawlar,
Från *Rio* *) fjäderblommorna till balar,
Och hattar ifrån *Tiberflodens strand*,
Och ifrån *Tyskland* lockar, bjäfs och band,

Om hemväfd klädning gafs åt en *Grefvinna*,
Hon gåfvan malitiös visst skulle finna;
Hur skulle hon så simpelt kunna gå? —
En sådan, *Borgar'frun* ju ock kan få! —

Med vrede skulle gåfvan hon betrakta; —
(Grefvinnors vrede är ej att förakta!)
Med deras *gunst*, en tjenst man lätt kan få,
Då annars man som *extra* jemt får gå.

*) Rio de Janeiro.

Sex Jernbruk gälve jag åt hvar *Grefvinna*,
Med önskan att intraderna må hinna
Till *Garderob*, *Betjening* och *Paryr*,
Till *Smink*, *Odörer*, *Toilett-lektyr*;

Och ändå mer!—jag lofvar på min ära,
Om någon trollkarl åt mig ville lära,
Hur' *folk* och *fä* osynliga bäst gör's,
Jag skulle icke spara på min börs;

Och konsten lärde jag bums åt *Grefvinnor*;
Men tron mig vänner, ej åt *Borgarqvinnor*,
Grefvinnan kunde då på en moment
Kachera för *Hans Nåd* en hvar amant.

Men *Nädig Fröken* vill jag ock betänka,
En *Fästman* borde jag åt henne skänka;
Men det får ske med stor — "konveniens" —
Hon får ej göra någon "missallians!"

Grosshandlar-frun jag ger de minnesorden:

"Vi ännu räkna fyra stånd i Norden,
Minn's, att som jag, du till det tredje hör,
Du icke adlas af en kurtisör;"

"Sök ej att tränga dig ibland de höga,
Tro mig, att det dig hedrar ganska föga, —
De Nobla dig ju öfver axeln se,
Och dina likar åt din dårskap le."

Men ack, *Mamsell* kan läsa rent Fransyska,
Hon dansar väl, och bråkar något Tyska,
Hon hacka lärt *Oginsky's Polonäs*,
Hon sjelf broderat har åt sig ett fräs.

Ack, si hur vänligt hon i fönstret myser, —
När någon yfvig plym på gatan lyser! —
Hon blir så glad, när någon Kavaljer
På henne helsar, — blott han är *Off*"ser;

Åt henne vill en smula vett jag skänka,
Och tala om, hur mången mö och enka,
Utaf en vacker, guldsmidd militär,
Uti elände redan störtad är.

Åt lilla *Fia*, som, med sorg och smärta,
För skarpsynt mor kacherade sitt hjerta,
Som rodnade när *Niklas* nämndes blott,
Ty trohetsed de af hvarandra fätt; —

Åt *Niklas* se'n, som trotsat alla öden,
Att vinna *Fia*, eller också döden, —
Åt dem jag *Hymens* skönsta myrten spar,
Och alla rosor, som *Kupido* har.

Kap'tanens fru, som hus och lad'gård sköter,
Och väfver allt, som man och hushåll nöter,
Och håller kök, och barn, och stuga snygg,
Och syslar glad med stöp, och bak och brygg,

Och icke läser mer än sina böner,
Och hörer Bibeln läsas utaf söner,
Och lär sin dotter spinna lin och ull,
Och sköta tvätt, och väfstol och kastrull,

Ack, henne Modersglädjen bör tillhöra;—
Ja, henne man och barn välsigna böra.—
En engel lik, i vadmåls-kjo'ln hon står,
När trefnad uti hus och lad'gård rår.

Åt *Fru von Gnäll*, en gammal, tandlös enka,
Jag vill fem skålpund blålätt kaffe skänka,
Att när hon talar om sin salig man,
Hon med en kopp sin sorg bortskölja kan.

Och *Gamla Lais*, som i ungdomsåren
I Djurgårdsparken alltid var, med våren,
Men nu, liksom en vissnad blomma står,
Hon af mig Bibel och Postilla får.

Och nu till Er, *J ägta Männer*,
Bland hvilka jag har flera vänner,
Fast ändå flera svågrar eger,
Hvars namn jag likväl icke säger;
Ty sjelf jag ingen syster har
— Och aldrig ännu gift jag var.

Åt *Er* jag gifver stora hattar,
Göm *hornen* der, att man ej skrattar
Åt er. — När på en Krog, om qvällen
J trycken *Grannen* och *Mamsellen*,
Kanske en älskvärd kurtisör
Sin kur åt edra gummor gör.

Åt *Er*, som ären allt för *svaga*,
Och motta'n toffelns kärleks-aga,
Och låten mor så depensera,
Att se'n J måsten bankrottera,
Er gifver jag den läran blott:
"Att mannen kraft och välde fått."

Du, som på *Klubben* och på *balen*,
Med *Biribi* och *vinpokalen*,
Din dag i evigt dus bortsurrar,
Och svär och dundrar, slåss och murrar,
När mor begär en slant till bröd,
Och kallar såfvel öfverflöd;

"Mins, att en fader du skall vara,
För henne och din barnaskara;
Mins, att hon moder är, och maka, —
Och lust och ve med dig skall smaka; —
Kan hon väl älska dig som man,
Du vällustslaf, du hus-tyrann?"

Dig, *Yngling*, jag lorgnetter gifver,
Att ej af skal't du dårad blifver,
Och jemväl ger jag dig en läxa:
"Tag ej för *Guld* en gammal häxa; —
Förstånd och kärlek i förbund,
Dig lede fram till altar'ts rund!"

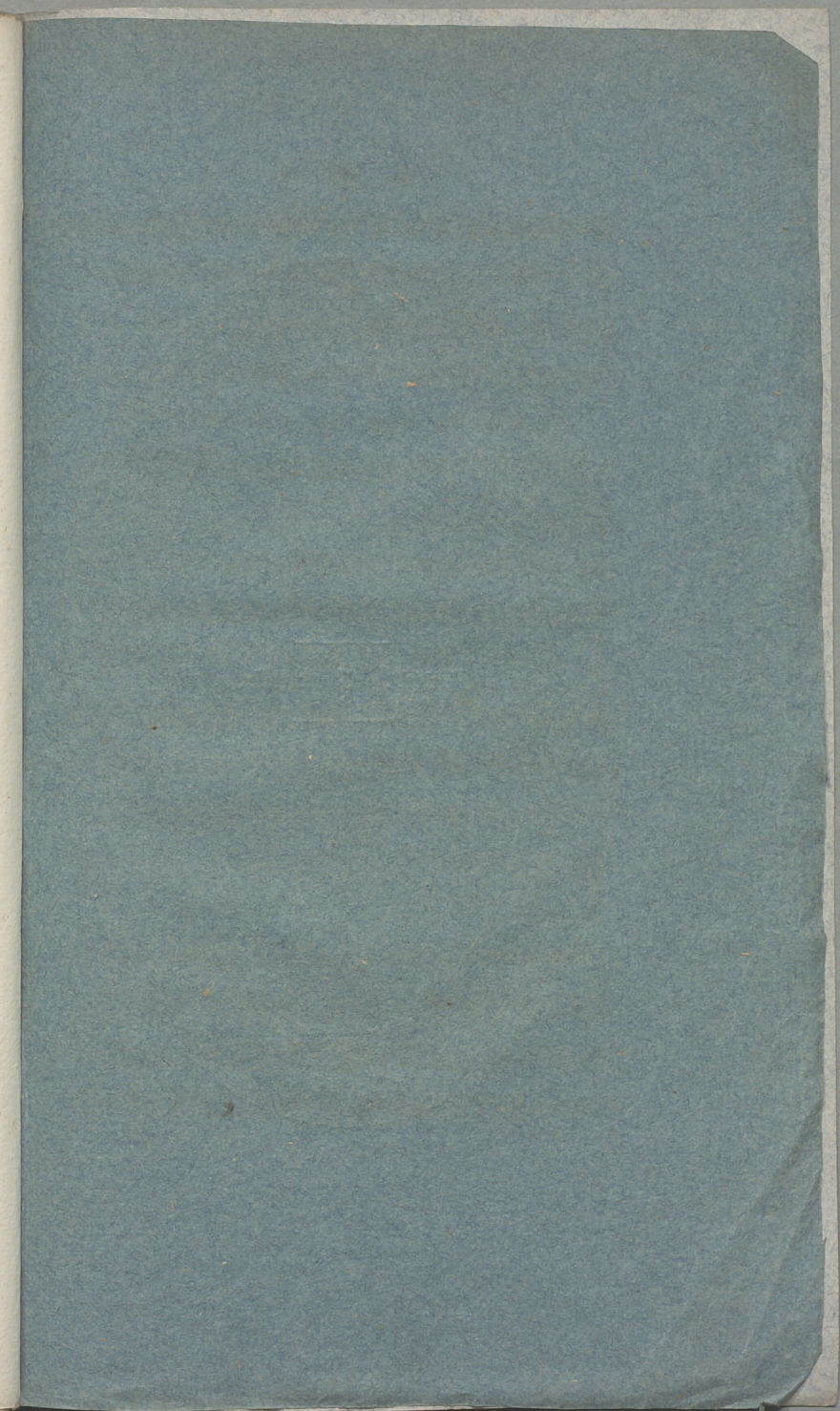
Åt Författar'n Owens bok jag gifver,
Och på permen minnes-versen skrifver:
"Snillet underhålles ej med sprit,
Pimpla vatten, och använd mer' slit!"

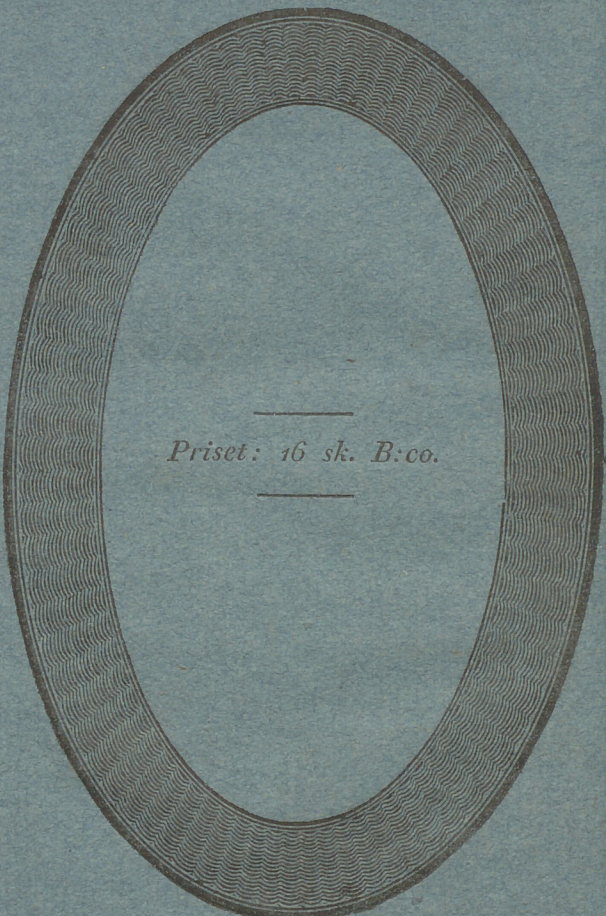
"När härnäst du för publiken träder,
Skaffa hjernans barn då bättre kläder,
Var då mera mån om språk och takt,
Och tag konveniensen mer i akt!!"

Dig Kansler jag "måste" boken skänka,
Du är Tullnär; — som en hvar kan tänka
Ger du akt, att intet Kontraband
Framlur'ndrejas af min rimmar'hand.

Till mina Läsare:

De af Er, jag glömt och förbigått,
Som af mig ej någon gåfva fått,
Skola, om Ni derom täck's påminna,
Nyårsafton rik ersättning vinna.

Priest: 16 sk. B:co.

